

Sygn. akt: IV C 103/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział IV Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Sobkowicz

Protokolant: sekretarz sądowy – Dorota Wołowicz

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa L. K.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i ustalenie

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powódki L. K. kwotę 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 23 lipca 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

II. umarza postępowanie w zakresie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku z dnia 1 stycznia 2013r;

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

IV. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powódki L. K. kwotę 540 zł 65 gr. (pięćset czterdzieści złotych sześćdziesiąt pięć groszy) tytułem kosztów postępowania w sprawie;

V. opłatę sądową ponad uiszczoną przez T. K. kwotę przejmuje na rachunek Skarbu Państwa;

VI. nakazuje zwrócić powódce L. K. ze Skarbu Państwa (Kasa Sądu Okręgowego w Warszawie) kwotę 209 zł 74 gr. (dwieście dziewięć złotych siedemdziesiąt cztery grosze) z tytułu nadpłaconej kwoty na opinie biegłych;

VII. nakazuje zwrócić pozwanemu Towarzystwu (...) S.A. w W. kwotę 407zł 22 gr. (czteryście siedem złotych dwadzieścia dwa grosze) z tytułu nadpłaconej kwoty na opinie biegłych;

VIII. nie obciąża powódki L. K. kosztami postępowania na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W..

IV C 103/16

UZASADNIENIE

Powód T. K. pozwem z dnia 23 lipca 2014r. (data nadania na poczcie) wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty z tytułu zadośćuczynienia, utraconych zarobków i utraconych korzyści, ustalenie odpowiedzialności pozwanego za szkody jakich doznał i jakich może doznać w przyszłości oraz zasądzenie od

pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i kwoty 17 zł z tytułu opłaty od pełnomocnictwa.

Wobec tego, iż powód zmarł jego następcą prawnym jest małoletnia córka powódka L. K. (akt poświadczenia dziedziczenia k.239, akt urodzenia k.240).

Powódka poparła powództwo ojca i wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 80.000 zł z tytułu zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, kwoty 69.408 zł z tytułu utraconych zarobków z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, kwoty 24.088 zł 32 gr. z tytułu utraconej korzyści z tytułu umowy zawartej w dniu 9 lipca 2013r. z Samorządem Województwa (...) z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, kwoty 18.400 zł z tytułu utraconej korzyści z tytułu umowy zawartej w dniu 9 lipca 2013r. z Samorządem Województwa (...) z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i kwoty 17 zł z tytułu opłaty od pełnomocnictwa. Powódka cofnęła powództwo w zakresie ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody jakich doznał i jakich może doznać w przyszłości T. K..

Pozwany Towarzystwo (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W 1 stycznia 2013r. w ośrodku hipoterapeutycznym A. L. po skończonych zajęciach hipoterapeutycznych T. K. przytrzymał konia, który popchnął go i T. K. upadł. A. L. wezwała pogotowie i pogotowie zabrało T. K. do szpitala we W.. W szpitalu u T. K. stwierdzono złamanie przekrętarzowe kości udowej i miał przeprowadzoną w dniu 3 stycznia 2013r. operację zespolenia na pętlę drutu i DSB i przebywał w szpitalu do dnia 17 stycznia 2013r., a następnie został wypisany w stanie ogólnym dobrym z zaleceniem chodzenia przy pomocy kul łokciowych przez okres 12 tygodni i dalszego leczenia ambulatoryjnego. Wypadek T. K. został uznany za wypadek przy pracy. W dacie wypadku T. K. miał jednego konia. Po powrocie ze szpitala do T. K. przychodziła koleżanka i pomagała mu, gotowała (karta informacyjna ze szpitala w aktach szkodowych, karta wypadku k.15, zeznania świadka A. L. k.122).

W dacie zdarzenia ośrodek hipoterapeutyczny A. L. posiadał dobrowolne ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w okresie do 18 kwietnia 2012r. do 17 kwietnia 2013r. na sumę ubezpieczenia 25.000 Euro (umowa k.16-17).

Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 9 lipca 2013r. T. K. został uznany za niezdolnego do pracy i przyznano mu świadczenie rehabilitacyjne na okres 4 miesięcy (orzeczenie k.23).

W dniu 9 lipca 2013r. T. K. prowadzący Centrum (...) zawarł z Samorządem Województwa (...) umowę na mocy, której T. K. została przyznana pomoc finansowa w wysokości 24.088 zł 32 gr. na zakup ogrodzenia dla koni (umowa k.26-35) oraz umowa o przyznaniu pomocy finansowej na zakup powozów i bryczek na kwotę 18.400 zł (k.37-46). W umowach ustalono, że pomoc będzie przekazana jednorazowo.

W 2013r. T. K. z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskał dochód w wysokości 3.464 zł 99 gr. a z innych źródeł w wysokości 22.943 zł 93 gr. (zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu k.59- 64). W 2014r. powód w swojej firmie uzyskał dochód brutto w wysokości 13.987 zł 75 gr. (k.66).

W dniu 30 czerwca 2014r. T. K. zgłosił się do poradni zdrowia psychicznego we W. i stwierdzono u niego zaburzenia adaptacyjne pourazowe i lęk przed końmi i przed kontaktem z nimi (historia choroby z poradni k.18-22).

T. K. w związku z wypadkiem doznał cierpień psychicznych związanych z przebytą operacją, ograniczeniem sprawności fizycznej, bólem, mniejszą tolerancją na stres i ograniczeniem funkcjonowania. Wystąpiły u niego zaburzenia lękowe, zaburzenia snu, koncentracji, fobia przed końmi. Po wypadku nastąpiło u niego pogorszenie jakości życia i niemożność wykonywania pracy, trudności poruszania, uprawiania sportów, bycie osobą bezrobotną, niemożność pracy z końmi. Wystąpiły u niego lęk, zaburzenia snu, koncentracji uwagi, napięcie emocjonalne, drażliwość wymagające leczenia

farmakologicznego. Zakres cierpień psychicznych T. K. charakteryzuje się, jako uraz psychiczny o średnim-niskim natężeniu związany z lękiem przed końmi i poczuciem osłabienia i przemęczenia psychicznego i fizycznego związanych z przebytą operacją nogi, ograniczeniem sprawności psychicznej i fizycznej i pogorszeniem perspektyw zawodowych. Czasokres ich trwania zakończył się na wskutek choroby nowotworowej, stan psychiczny T. K. w dacie badania nie wymagał leczenia terapeutycznego w związku z wypadkiem i dacie badania brak uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem (opinia biegłej psycholog k.145-148 oraz opinia uzupełniająca k.213-216).

W 2015r. stwierdzono u T. K. chorobę nowotworową (wynik badania histopatologicznego k.167-169).

W dniu 21 stycznia 2013r. T. K. zgłosił pozwanemu szkodę (zgłoszenia akta szkodowe).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał T. K. prawo do świadczenia rehabilitacyjnego w okresie od 2 lipca 2013r. do 29 października 2013r. (decyzja w aktach szkodowych).

Decyzją z dnia 8 lipca 2013r. pozwany przyznał T. K. zadośćuczynienie w kwocie 6.000 zł przy uznaniu 3% uszczerbku na zdrowiu (decyzja w aktach szkodowych). Kancelaria (...) reprezentująca T. K. w postępowaniu likwidującym szkodę wniosła o ponowną analizę sprawy i wypłatę przez ubezpieczyciela dodatkowej kwoty 94.000 zł z tytułu zadośćuczynienia i kwoty 1.470 zł z tytułu kosztów opieki (pismo w aktach szkodowych). T. K. został wezwany na badanie lekarskie (wezwanie w aktach szkodowych) i w wyniku badania lekarz orzecznik stwierdził u niego 12 % uszczerbek za zdrowiu z powodu dysfunkcji chodu, bólu i ograniczenia ruchomości kończyny dolnej lewej po złamaniu przezkrętarzowym kości udowej lewej i stwierdził, że uraz uniemożliwił mu pracę, ale po rehabilitacji może wykonywać swój zawód (orzeczenie lekarskie w aktach szkodowych). Na skutek ponownej analizy sprawy i badania przez lekarza orzecznika ubezpieczyciel – pozwany w dniu 8 października 2013r. przyznał T. K. dodatkową kwotę 14.000 zł z tytułu zadośćuczynienia i kwotę 1.470 zł z tytułu kosztów opieki (decyzja w aktach szkodowych).

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszym postępowaniu następczyni prawna T. K. ostatecznie wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 80.000 zł z tytułu zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, kwoty 69.408 zł z tytułu utraconych zarobków z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, kwoty 24.088 zł 32 gr. z tytułu utraconej korzyści z tytułu umowy zawartej w dniu 9 lipca 2013r. z Samorządem Województwa (...) z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, kwoty 18.400 zł z tytułu utraconej korzyści z tytułu umowy zawartej w dniu 9 lipca 2013r. z Samorządem Województwa (...) z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i kwoty 17 zł z tytułu opłaty od pełnomocnictwa.

Odnosząc się w kolejności do żądań powódki w pierwszej kolejności należy podać, że powódka L. K. jest uprawniona do żądanie zadośćuczynienia gdyż zgodnie z art. 445 § 3 k.c. roszczenie o zadośćuczynienie przechodzi na spadkobierców tylko wtedy, gdy zostało uznane na piśmie albo gdy powództwo zostało wytoczone za życia poszkodowanego. T. K. wytoczył roszczenie o zadośćuczynienie, a powódka jest spadkobiercą T. K..

Zgodnie z art. 445 § 1 k.c. sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu złagodzenie cierpień fizycznych i psychicznych przy uwzględnieniu przez Sąd wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy. Zadośćuczynienie z art. 445 k.c. ma charakter kompensacyjny, jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Powinno ono uwzględniać doznaną krzywdę przez poszkodowanego, na którą składają się cierpienia psychiczne polegające na ujemnych uczuciach przeżywanych w związku z następstwami uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

Odnosząc powyższe do ustaleń poczynionych w niniejszej sprawie należy stwierdzić, że T. K. w wyniku zdarzenia z dnia 1 stycznia 2013r. doznał złamania przekrętarzowego kości udowej lewej, z tego powodu był operowany i przebywał w szpitalu przez 2 tygodnie i wyszedł ze szpitala z zaleceniem chodzenia przy pomocy kul łokciowych przez 12 tygodni.

Ponadto jak wynika z opinii biegłej psycholog w związku z wypadkiem doznał cierpień psychicznych związanych z przebytą operacją, ograniczeniem sprawności fizycznej, bólem, mniejszą tolerancją na stres i ograniczeniem funkcjonowania. Wystąpiły u niego zaburzenia lękowe, zaburzenia snu, koncentracji, fobia przed końmi. Po wypadku nastąpiło u niego pogorszenie jakości życia i niemożność wykonywania pracy, trudności poruszania, uprawiania sportów, bycie osobą bezrobotną, niemożność pracy z końmi. Wystąpiły u niego lęk, zaburzenia snu, koncentracji uwagi, napięcie emocjonalne, drażliwość wymagające leczenia farmakologicznego. Zakres cierpień psychicznych T. K. charakteryzuje się jako uraz psychiczny o średnim-niskim natężeniu związany z lękiem przed końmi i poczuciem osłabienia i przemęczenia psychicznego i fizycznego związanych z przebytą operacją nogi, ograniczeniem sprawności psychicznej i fizycznej i pogorszeniem perspektyw zawodowych. Czasokres ich trwania zakończył się na skutek choroby nowotworowej, stan psychiczny T. K. w dacie badania nie wymagał leczenia terapeutycznego w związku z wypadkiem i dacie badania brak uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem.

Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania opinii biegłej, które są wnikliwe i rzetelne i należy zauważyć, że po sporządzeniu uzupełniającej opinii przez biegłą i wyjaśnieniu wątpliwości i uwag pozwanego strony również nie kwestionowały opinii biegłej.

Wprawdzie biegły ortopeda nie ustalił uszczerbku na zdrowiu T. K. w związku ze zdarzeniem z dnia 1 stycznia 2013r. z uwagi na jego śmierć jednakże w trakcie postępowania likwidującego szkodę lekarz orzecznik po zbadaniu T. K. stwierdził 12 % uszczerbek za zdrowiu z powodu dysfunkcji chodu, bólu i ograniczenia ruchomości kończyny dolnej lewej po złamaniu przekrętarzowym kości udowej lewej na podstawie pkt 145 a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania i stwierdził, że uraz uniemożliwił mu pracę, ale po rehabilitacji może wykonywać swój zawód.

Ponadto ZUS przyznał T. K. świadczenia rehabilitacyjne w okresie od 2 lipca 2013r. do 29 października 2013r.

W tej sytuacji biorąc pod uwagę opinie biegłej psycholog, ustalony u T. K. uszczerbek na zdrowiu, długość pobytu w szpitalu, długość świadczenia rehabilitacyjnego, fakt, że T. K. od zdarzenia miał lęk przed końmi, a obecnie biorąc również pod uwagę wiek powódki Sąd uznał, kwota 20.000 złotych oprócz kwoty wypłaconej przez pozwanego jest adekwatna do wszystkich okoliczności o jakich mowa wyżej, w szczególności rozmiaru szkody jakiej doznał T. K. oraz spełni swój kompensacyjny charakter.

Powódka żąda odsetek od kwoty zadośćuczynienia od dnia wniesienia pozwu.

Zdaniem Sądu uzasadnione są odsetki od kwoty zadośćuczynienia od dnia wniesienia pozwu, ponieważ kwota, jakiej żądał T. K. w trakcie postępowania likwidującego szkodę była uzasadniona w większej wysokości. T. K. złożył wniosek do pozwanego w dniu 21 stycznia 2013r., pozwany przyznał ostatecznie zadośćuczynienie w dniu 8 października 2013r. a więc żądanie odsetek od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 23 lipca 2014r. (k.48) jest również uzasadnione.

Oprócz kwoty z tytułu zadośćuczynienia powódka wnosi o zasądzenie od pozwanego kwoty 69.408 zł z tytułu utraconych zarobków z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Zdaniem Sądu roszczenie w tym zakresie nie zostało w żaden sposób udowodnione. Warto w tym miejscu zauważyć również, że T. K. przed wypadkiem z dnia 1 stycznia 2013r. prowadził działalność Centrum (...) dopiero od kilku miesięcy.

Dopuszczony dowód z opinii biegłego na okoliczność uszczerbku finansowego w działalności T. K. nie został przeprowadzony do końca gdyż konieczne było złożenie przez T. K. informacji dotyczącej jego dochodów przed

wypadkiem jednakże T. K. żądanych przez biegłego dokumentów nie złożył. Ponadto do ustalenia utraconych zarobków T. K. nie jest zdaniem Sądu wystarczające zestawienie dokonane przez T. K. dotyczące przewidywanych efektów ekonomicznych czy informacje o dochodach w 2013r. Należy również w tym miejscu zauważyć, że T. K. rozpoczął działalność gospodarczą – Centrum (...) dopiero w październiku 2012r.

Z tych wszystkich względów Sąd uznał, że roszczenie o sumę z tytułu utraconych zarobków jest nieudowodnione i niezasadne.

Kolejnym żądaniem powódki jest zasądzenie kwot z tytułu utraconej korzyści z tytułu umów zawartych w dniu 9 lipca 2013r. z Samorządem Województwa (...) z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

T. K. zawarł z Samorządem Województwa (...) w dniu 9 lipca 2013r. umowy na dofinansowanie na zakup ogrodzenia dla koni i na zakup powozów i bryczek.

Zdaniem Sądu żądanie w tym zakresie nie zostało w żaden sposób wyjaśnione i udowodnione.

Powódka nie wykazała czy kwoty wynikające z umów o pomoc finansową zostały T. K. wypłacone, a jeżeli nie to z jakiego powodu. Powódka nie wykazała czy w przypadku kiedy te kwoty nie zostały wypłacone wynikało to z wypadku jakiemu uległ jej ojciec w dniu 1 stycznia 2013r. czy z innego powodu, zwłaszcza, że T. K. zawarł te umowy w dniu 9 lipca 2013r., a więc już po zakończonym okresie chodzenia przy pomocy kul zaleconego po wyjściu ze szpitala. Ponadto nie złożone zostały żadne dokumenty, iż T. K. zerwał te umowy i z jakiego powodu.

W tej sytuacji Sąd uznał, że żądanie w zakresie utraconej korzyści z umów z Samorządem Województwa (...) jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Z tych wszystkich względów Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę z tytułu zadośćuczynienia z odsetkami od dnia 23 lipca 2014r., oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Wobec tego, iż powódka cofnęła powództwo w zakresie ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody jakich doznał i jakich może doznać w przyszłości T. K. Sąd umorzył postępowanie w tej części.

O kosztach postępowania na rzecz powódki Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zakresie w jakim powódka wygrała proces.

Wobec tego, iż pozostały kwoty zaliczek wpłacone przez strony na koszty opinii biegłych Sąd nakazał zwrócenie nadpłaconych kwot ze Skarbu Państwa.

Sąd nie obciążył powódki kosztami postępowania na rzecz pozwanego uznając, że w stosunku do powódki zachodzą okoliczności o jakich mowa w art. 102 k.p.c.